

Svenska Läkaresällskapet

PROTOKOLL

fört vid sammanträde i Svenska Läkaresällskapetets nämnd **den 28 augusti 2025 kl. 10.00-12.00 och 13.00-16:30.**

Närvarande

Ledamöter: Catharina Ihre Lundgren (CIL, ordf.), Patrik Danielson (PD, vice ordf.), Jonas F Ludvigsson (JFL, vetenskaplig sekr., ordf. Programkommittén), Anna Sarkadi (AS, ordf. delegationen för forskning), Mia Ramklint (MR, ordf. delegationen för utbildning), Anders Castor (AC, ordf. delegationen för medicinsk etik), Niklas Ekerstad (NE, ordf. delegationen för medicinsk kvalitet), Amra Osancevic (AO), Denise Bäckström (DB), Fanny Nilsson (FN), Lars Hagander (LH), Stella Cizinsky (SC), Soheir Beshara (SB), Staffan Svensson (SS).

Adjungerad ledamot: Nils Karlsson (NK, ordf. Kandidat- och underläkarföreningen).

Inbjudna gäster: Ida Persson Cofina, Maria Wolodarski och Andreas Vilhelmsson (§144)

Tjänstemän: Anders Bengtsson (AB, kanslichef), Anna-Karin Rigbert (AKR, ekonomichef), Maria Berg (MB, utredningsansvarig), Jaana Logren Bergqvist (JLB, kommunikationschef), ~~Malin Henriksson (MH, organisationssekreterare).~~

§ 127 Val av protokolljusterare

Beslutades att utse JFL att jämte ordförande justera protokollet.

§ 128 Godkännande av föredragningslista

Beslutades att godkänna föredragningslistan enligt utsänt förslag.

§ 129 Nämndprotokoll

Protokoll från nämndmötet 2025-06-10 och från konstituerande nämndmöte 2025-06-10 förelåg.

Beslutade att lägga protokollen till handlingarna.

§ 130 Informationsärenden, protokoll

Nämnden gick igenom bifogade protokoll och minnesanteckningar. Informationsärendena godkändes och lades till handlingarna.

§ 131 Ordförande rapporterar

CIL rapporterade. Deltog i flera olika seminarier och rundabordssamtal under Almedalen. Bl.a. ordnade av Uppsala universitet, Sjukhusläkarna och Svensk Sjuksköterskeförening. Vi ordnade även ett seminarium tillsammans med Vetenskapsrådet och Kungliga Vetenskapsakademien om klinisk forskning. Under sommaren har SLS även gjort ett uttalande om att Sverige bör ta emot patienter från Gaza. CIL och JLB ska träffa Sveriges utrikesminister och biståndsminister i början av september kring sjukvårdspersonals möjligheter och risker att verka utomlands. En rad olika förberedelser inför kommande seminarier har också pågått under sommaren.

§ 132 Vice ordförande rapporterar

PD rapporterade. Varit involverad i SLS uttalande kring patienter från Gaza. Varit delaktig i remissvar kring pandemiberedskap (ihop med JFL, SB, SC och MB).

§ 133 Kanslichefen rapporterar

Kanslichefens rapporterade att sommaren förflutit utan att vi behövt agera i några större frågor. Arbetet har nu dragit igång på allvar och bl.a. pågår förberedelser för ett antal möten i delegationer och arbetsgrupper.

§ 134 Ekonomi

AKR informerade att värdet på SLS investeringsfond per sista juli låg på ca 2,84 miljarder. De anslutna stiftelserna (sambörvaldade och Ihre) har brutet verksamhetsår så där är bokslutet och revision nu på gång. Det nya företag som gör stiftelsernas bokslut har haft problem med sina olika system och rutiner så den kommer vara lite senare än vanligt.

Det finns nu en prognos per sista juni. Den visar mot ett överskott runt 1 Mkr. Detta är dock beroende på stiftelsernas resultat då stora delar av våra intäkter beror på detta. Bokslutet sker per sista juni och är inte klart i dagsläget då den firma som gör boksluten behöver längre tid på sig. På kostnadssidan är det flera olika små förändringar som bidrar till ett mer positivt resultat. Bland annat ligger konferensintäkterna över budget.

§ 135 Fastställa stadgeändringar

AB föredrog punkten. Av § 36 SLS stadgar framgår att medlemsförening och sektioners stadgeändringar fastställs av nämnden.

a) Föreningen för Klinisk Mikrobiologi (FKM)

Sektionen för Klinisk Mikrobiologi ansökte på fullmäktige 2025-05-13 om att bli medlemsförening i SLS. De antogs som medlemsförening med villkor och fullmäktige gav nämnden i uppdrag att bevaka att nödvändiga beslut om anpassade stadgar togs samt delegerade till nämnden att fastställa stadgarna.

SLS har bistått i stadgearbetet och granskat att det som står i SLS stadga § 36 a)-h) finns med i den nya stadgan. FKM har tagit beslut om de anpassade stadgarna för att bli medlemsförening på sitt årsmöte 2025-05-20.

Beslutade att fastställa stadgeändringarna som beslutades om vid *Förening för Klinisk Mikrobiologis* årsmöte 2025.

b) Svensk Förening för Medicinsk Radiologi (SFMR)

SLS medlemsförening Svensk Förening för Medicinsk Radiologi (SFMR) beslutade på sitt årsmöte 2024-09-19 om ändringar i sin stadga §§ 1, 2, 6, 8, 9 10, 12, 15, 16, 17, 18 och 21. Förutom ett antal språkliga justeringar rör ändringarna bl.a. föreningens uppgifter, medlemskap, datum kopplade till årsmötet och styrelsens sammansättning.

Kansliet har granskat ändringarna och bedömer att de kan fastställas.

Beslutade att fastställa stadgeändringarna som beslutades om vid *Förening för Medicinsk Radiologis* årsmöte 2024.

§ 136 Ansökan om att bli medlemsförening

AB föredrog punkten. Svenska Läkarföreningen för Habiliteringsmedicin (SLOHM) inkom med en ansökan om att bli medlemsförening i SLS 2025-06-04. Föreningen har inga kopplingar till SLS i nuläget men är en intresseförening i Sveriges Läkarförbund.

Nämnden bedömde SLOHM:s ansökan och bilagor gällande krav för att bli medlemsförening. I diskussionen togs bl.a. upp en fråga om att tolkning som beslutades av fullmäktige 2021 skulle kunna ändras. Den säger att en förening som ska kunna antas som medlemsförening ska representera en av Socialstyrelsen godkänd specialitet, vilket den nu aktuella föreningen inte gör.

Beslutade att bordlägga frågan till nästa möte och till dess se på vad som sades inför FM 2021 då tolkningen togs fram.

§ 137

SLS deltagande i Nationellt Försäkringsmedicinskt Forum

SC föredrog punkten. SLS har varit representerade i NFF av Sanna Althini (SA) och Stella Cizinsky (SC). Då SA:s mandatperiod i nämnden skulle ta slut 2025-06-30 lyftes frågan om att tillfråga en medlemsförening om att representera SLS i NFF på nämndens möte 2025-04-01.

Nämnden beslutade då att SC och SA skulle kontakta Svensk Förening för Socialmedicin- och Folkhälsa (SFSF) för att stämma av intresset hos dem.

SA har kontakt med SFSF men har meddelat att hon kan kvarstå som representant i NFF det kommande halvåret tills ett förslag på ny representant har tagits fram. SA och SC föreslår att de återkommer till nämndens internatmöte 2026-01-21—22 med förslag på nya representanter till NFF samt hur förankring mellan SLS och SFSF ska se ut. Ett alternativ är att SA sitter kvar på SLS mandat och vi då ser över formerna för rapportering till SLS.

Beslutade att beslutet om att utse ny representant i Nationellt Försäkringsmedicinskt Forum bordläggs tills nämndens möte i januari 2026.

§ 138

Uppdatering av SLS stadga inför FM 2026, tidplan och process

PD föredrog punkten. På fullmäktige 2025 fick nämnden uppdraget att se över hur fördelning av ledamöter till SLS fullmäktige kan förändras. Den nya modellen ska på ett mer rättvisande sätt spegla medlemsföreningarnas storlek, där proportionalitet till antalet läkarmedlemmar ska vara vägledande. Förslaget till stadgeändringarna ska presenteras i en proposition till fullmäktige 2026.

AU har diskuterat frågan och ett förslag till tidplan och process presenterades i bifogad handling. Frågan ska beredas av PD tillsammans med kansliet och sedan förankras enligt den föreslagna processen.

Beslutade att fastställa den föreslagna tidplanen och processen för arbetet att se över skrivningarna om mandatfördelning i SLS stadgar till fullmäktige 2026.

§ 139

Uppdaterade siffror 2025 års utdelning

AS föredrog punkten. Den tidigare beviljade ansökan till Svenska Läkaresällskapets Forskarmånader *SLS-1021320* föreslås ändras till avslag.

Anledningen är att samma sökande fått ansökningen till Svenska Läkaresällskapets fonder, Post doc-stipendier *SLS-1023097* beviljad. Det är emot SLS regler att en sökande får beviljat både forskarmånader och post doc samtidigt.

Beslutade att ändra ansökan SLS-1021320 till avslag.

§ 140

Uppdaterat beslut om extern utvärdering av utdelade medel

AS föredrog punkten. Inledningsvis redogjorde AS för syftet med SLS anslag.

SLS forskningsdelegation vill att en utvärdering genomförs av de effekter som SLS-finansierade forskningsprojekt har haft, både i termer av vetenskaplig genomslagskraft och karriärutveckling för involverade forskare. Kostnaden för utvärderingen är en liten del i förhållande till de utdelade medlen under den senaste 10-årsperioden (631 000 kr jämfört med totalt utdelat 300 000 000 kr).

Vid det beslut som fattades på nämndmötet 2025-06-10 saknades en siffra. Momentet *Bibliometrisk analys* har en kostnad på 198 000 kr och inte 98 000 kr (exkl moms) som då angavs. Offerten från ADC förelåg. Den totala kostnaden på de moment som föreslås göras blir 505 000 kr exkl. moms, dvs 631 000 kr.

Nämnden diskuterade förslaget. Det informerades om att alla siffror är exklusive moms.

Beslutade att återremittera frågan till forskningsdelegationen för att kunna besvara några ytterligare frågor kring bl.a. alternativa genomförare och tydligare redogörelse för syftet och vad resultatet kan bidra med till för förändringar i vår anslagsprocess.

§ 141

Beslut om arvode vid granskning av SLS utlysningar

AS föredrog punkten. Forskningsdelegationen beslutade att granskare av ansökningar i prioriteringskommittén ska få arvode 2018 efter godkännande av SLS nämnd och kanslichef.

Granskare av ansökningar utanför prioriteringskommittén får i dagsläget inte arvode för granskning oavsett hur många ansökningar en granskare granskar. Det är en anomali att till exempel forskningsdelegationens ledamöter inte får betalt för att granska ansökningar inom de områden där SLS har beslutat om särskilda satsningar (t.ex. deimplementeringsforskning och forskning om multisjuka äldre) medan andra får ersättning för sin granskning. Detta bör därför ändras så att även granskningar av ansökningar inom de förstnämnda områdena ger ett arvode.

Totalkostnaden beräknas bli ca 90 000 kr för forskningsdelegationens granskning inklusive arvode till eventuella externa granskare. Till detta tillkommer dock sociala avgifter på 31,41%.

Beslutade att besluta att alla granskare får ersättning för granskning av ansökningar med undantag för granskare i de stiftelser som har egna styrelser och för de introduktionsstipendierna som anslås till KUF-medlemmar.

§ 142

Nytt direktiv för arbetsgruppen för Kunskapsstyrning

CIL föredrog punkten. Vid förra nämndmötet beslutades att gruppen ska fortsätta sitt arbete. Flera av ledamöterna i gruppen har slutat i nämnden varför nya ledamöter behöver utses. föreslås ta över ordförandeskapet och utse nya gruppdeltagare.

När gruppen är utsedd kan den förbereda ett nytt direktiv så att beslut om både gruppens sammansättning och inriktning som direktiv kan tas på kommande nämndmöte.

§ 143

Remiss – Vårdansvarskommitténs slutbetänkande

NE föredrog punkten. SLS har fått betänkandet *Ansaret för hälso- och sjukvården (SOU 2025:62)* på remiss, med svarstid 31/10.

SLS lämnade under utredningens gång sina synpunkter i vissa frågor direkt till utredaren. Detta kan delvis ligga som underlag till SLS remissvar. NE informerade om

att han och Mikael Hoffmann tagit på sig att ta fram ett förslag till svar. NE redogjorde sedan för den tänkta dispositionen och preliminära synpunkter som nämnden sedan diskuterade. Frågan kommer återkomma till nämnden i september med ett färdigt utkast till svar.

§ 144

Arbetsgruppen för klimat hälsa och hållbar sjukvård

Ida Persson Cofina, Maria Wolodarski och Andreas Vilhelmsson från arbetsgruppen deltog vid mötet för att presentera sin verksamhet. Inför mötet hade gruppens direktiv samt gruppens eget underlag sänts ut.

Ida presenterade gruppens arbete, bl.a. med det fokus de har att på sikt avveckla gruppen och inkludera frågorna i övriga SLS-grupperingar. Gruppen bildades 2019 till följd av en motion till SLS fullmäktige. Syftet var att se hur läkarkåren, utifrån sin specifika kunskap, kan bidra med det medicinska och hälsomässiga perspektivet i klimatfrågor. 2020 presenterades – och antogs – SLS klimatpolicy. De punkter som togs fram där har väglett arbetsgruppens arbete sedan dess.

Flera olika aktiviteter har genomförts under åren. Olika informationsmaterial, t.ex. hållbarhetsguiden, har tagits fram. Även Hållbarhetspriset och forskningsanslag för relevant klimat-/hållbarhetsforskning har tillkommit på initiativ av gruppen.

Nämnden diskuterade frågan tillsammans med gruppens representanter. Valet av mat i restaurangen togs upp där det kan bli enklare att hitta vegetariska alternativ. Ett annat förslag är att Programkommittén vänder sig till våra föreningar för att höra om det finns miljöfaktorer som påverkar sjukdom och/eller hälsa. Utifrån det kan ett antal webinarier eller liknande att hållas. Även SLS placeringspolicy togs upp. Där finns skrivningar om att ha ett hållbarhetsperspektiv. Att få in hållbarhetsfrågan inom Läkarutbildningen på olika nivåer togs upp.

§ 145

Remiss – Fortbildningsutredningens betänkande

MR föredrog punkten. SLS har fått betänkandet *Stärkt patientsäkerhet genom rätt kompetens – utifrån hälso- och sjukvårdens och tandvårdens behov (SOU 2025:63)* på remiss, med svarstid 31/10.

MR redogjorde för utredningens olika förslag. I några frågor har SLS tydligt uttryckt sina synpunkter. Det rör främst fortbildningsfrågan. Där har utredningen tydligt tagit del av våra förslag och även tagit med väsentliga delar av dem i förslaget. Även frågan om hur ST påverkas av allt fler privata vårdgivare – något en arbetsgrupp inom SLS för närvarande arbetar med.

Nämnden diskuterade några av förslagen och gav olika kommentarer inför framtagandet av remissvaret. MR kommer tillsammans med Utbildningsdelegationen ta fram ett förslag till svar och sedan ta upp det på nästa nämndmöte.

§ 146

Stadgeöversyn för ett antal av SLS forskningsfonder

AS föredrog punkten. En del av SLS fonder tillkom genom donationer för väldigt många år sedan och stödjer föråldrade områden (polio, venereologi), vilket gör att det blir svårt att fördela medlen och andra stödjer områden med få eller inga ansökningar (oftalmologi). Det största problemet är dock att det endast finns en fond för pediatrik och en för obstetrik/gyn, men vi har många ansökningar av hög kvalitet från framförallt obstetrik och gynekologi.

SLS har många fonder för t.ex. reuma där det finns pengar kvar att fördela eftersom vi inte har fått så många ansökningar. Det gör att det är en obalans i finansieringen. Vidare skulle SLS behöva vara mer proaktiva i att dra in medel för studier inom obstetrik och

gynekologi samt pediatrik, annars kommer vi inte kunna finansiera sådana studier. Detta kanske kan kommuniceras på något sätt till dem som har kontakt med testamenterande?

Nämnden diskuterade frågan och ansåg att det var en viktig fråga för Forskningsdelegationen att gå vidare med. Att ändra ändamålsparagrafen eller permutera stiftelse är relativt svårt att få igenom.

§ 147

Deimplementeringsforskning

AS föredrog punkten. Utlysningen av medel till deimplementeringsforskning var en stor succé och det är önskvärt att SLS gör en kommunikationsaktivitet utifrån det. Vidare vore det önskvärt att t.ex. regionerna erbjuder samfinansiering till alla beviljade anslag, eftersom alla har potentialen att spara pengar åt regionerna. AS tog även upp frågan om regionernas delfinansiering och möjligheten att skapa en "Vårdinvesteringsfond" för att skapa en slags vinstdelning som uppkommer då olika forskningsprojekt implementeras i sjukvården. Nämnden diskuterade frågan. Just besparingsperspektivet bedömdes som lite olämpligt att ställa sig bakom då själva fokus inte ska ligga på besparingar utan på att utmönstra vård som inte gör nytta.

§ 148

SLS prioriteringar i budgetpropositionen

CIL och AB föredrog punkten. Dagens Medicin vill ha ett uttalande från SLS om vad vi har för önskemål på den kommande budgetpropositionen. AB redogjorde för några av SLS prioriterade frågor och frågor där vi har en uttalad policy.

Det är viktigt att tänka på att detta inte är ett sätt att påverka själva budgeten – som redan är framtagen – utan mer att visa vilken fråga vi ska visa att vi prioriterar.

§ 149

Tidplan för VP – uppdatering för 2026

AB föredrog punkten. Då VP för 2026 är andra året i vår tvååriga VP 2025–2026 så blir processen inte lika omfattande som de år vi tar fram en helt ny VP. Nämnden tog del av förslaget och ställde sig bakom det.

§ 150

Årshögtiden 21 oktober

JLB föredrog punkten. Det är SLS stora högtid då alla priser delas ut, hedersledamöterna får sina bevis och ett antal gäster med stort inflytande i vården bjuds in. Bra om så många som möjligt i nämnden kan delta.

§ 151

SLS ordföranderåd 9 oktober

CIL föredrog punkten. Inbjuden gäst är Socialstyrelsens GD Björn Eriksson. Nämnden diskuterade olika frågor vi kunde skicka till honom i förväg så han kan förbereda sig. Eventuellt ytterligare förslag kan mejlas till CIL och MH.

§ 152

Jävsdeklarationer för perioden 2025–2026

AB föredrog punkten. Alla ledamöter ska årligen fylla i en deklaration och sända in till MH. Blankett ligger med i Sharepoint.

§ 153

Delegationer och arbetsgrupper

a) Programkommittén (PK)

JFL föredrog punkten. Programkommittén hade möte förra veckan. Kommande programaktiviteter var bl.a.: temakväll 8/9 med Rasha Al-Lamee, Lars Valentin m.fl., webinarium om läkaretik efter Nürnbergergrättegången, om palliativ sedering, konst och läkekonst samt eHälsodagen om journalsystembyten, och etikdag. Allt finns med i vårt kalendarium samt i det nyhetsbrev som sänds ut varje vecka.

b) Kandidat- och underläkarföreningen (KUF)

NK föredrog punkten. Det har kommit in många ansökningar till Asklepiospriset. Det pågår fyllnadsval till styrelsen där det i dag finns ett antal vakanser. De ser även på möjligheten att nå ut till nya läkarstudenter. De diskuterar även om det skulle vara möjligt att skapa samarbete med andra läkarstudentorganisationer och knyta dem också till SLS.

c) Forskningsdelegationen

AS föredrog punkten. Delegationen ser bl.a. på frågan att kunna ta ställning till annat än bara de poäng som blir resultatet av granskningen av anslags-ansökningarna för att kunna värdera även andra faktorer. Höstens första möter är under planering.

d) Utbildningsdelegationen

MR föredrog punkten. MR har som ny ordförande haft kontakter med tidigare ordföranden, delegationens ledamöter och kansliet. Ett antal mandatperioder går ut under året. Det har skickats ut en nomineringsanmodan till SLS föreningar för att få in förslag på nya ledamöter – och en påminnelse kommer gå ut inom kort. Sammansättningen bör spegla SLS prioriterade områden. Certifieringsfrågan har även den varit aktuell under sommaren och tidig höst.

e) Etikdelegationen (DME)

AC föredrog punkten. Han hade varit i Almedalen som SLS-representant i SMER. De hade ett antal seminarier (Ett längre liv, Etikens roll i en föränderlig tid, Överviktens etik m.m.). De ska ha ett seminarium om de nya etiska riktlinjerna för palliativ sedering. Bidragit till en skrift från Socialstyrelsen om donationer och de etiska aspekterna av detta. Vid nästa möte ska de utse årets Hippokratespristagare. Etikdagen som handlar om etik i en föränderlig tid äger rum i november. De planerar en webinarieriserie om juridik och etik. DME har bytt ut fyra nya ledamöter under sommaren.

f) Kvalitetsdelegationen

NE föredrog punkten. Aktuella frågor är Remissvaret på vårdansvarskommitténs betänkande (se ovan), finansiering och styrning av nationella kvalitetsregister, utredningen Behovsstyrd Vård där NE sitter med i expertgruppen, Hippokrates-revision där det är ett möte med Region Kalmar planerad, samt "Vårdprogram sköra äldre" som en NAG tagit fram. I den senare frågan finns det några olika arbeten som pågår men som inte harmoniserar med varandra.

§ 154 Omvärldsbevakning och remisser

a) Remisser

Listan med remisser var utskickad. JLB och MB kompletterade muntligt.

b) Omvärldsbevakning/kommunikation

JLB informerade om att SLS nya hemsida nu ligger uppe. Den officiella lanseringen sker den 1/9. Det är ett högt tryck på kansliet vad gäller att ta fram material till olika föreningars KKV-kampanjer. Ett antal rapporter kommer publiceras under hösten.

§ 155 Inbjudningar

Listan med inkomna inbjudningar var utskickad.

§ 156 Nästa möte

Nästa möte är ett digitalt möte den 30 september via Zoom.

§ 157

Övriga frågor

DB representerade SLS på en hearing på Socialstyrelsen om ett uppdrag rörande civilplikt. Hon redogjorde kortfattat för Sveriges system för beredskap där detta är en del. Socialstyrelsen ser två olika perspektiv. Det ena är personer som arbetar i icke samhällsviktiga verksamheter (legitimerade personer som inte jobbar inom sitt legitimationsyrke). Det andra är att personer som mönstrar även kan bli placerade i civilplikt och inte bara i värnplikt.

Frågan är bara en del av den komplexa helhet som rör beredskap, kris och krig. Frågan ska därför tas upp på något kommande nämndmöte då DB kan förbereda en dragning och nämnden kan ha en diskussion.

CIL avslutade därefter mötet.

Dag som ovan

Justeras:

Catharina Ihre Lundgren

Jonas F Ludvigsson

Vid protokollet:

Anders Bengtsson